

UZASADNIENIE

Apelacja nie jest zasadna i jako taka podlega oddaleniu

Stosownie do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c., uzasadnienie Sądu drugiej instancji w postępowaniu uproszczonym powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, jeżeli nie przeprowadzono postępowania dowodowego. Sytuacja opisana w cytowanym przepisie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Wbrew twierdzeniom skarżącego – Sąd Rejonowy dokonał oceny zasadności powództwa w jego części obejmującej żądanie uznania spornych postanowień umowy za bezskuteczne po przeprowadzeniu wszechstronnej i swobodnej oceny i analizy zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału procesowego.

Wszystkie wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oceny Sądu Rejonowego zawierają bowiem odniesienie do konkretnego stanu faktycznego ustalonego w rozpoznawanej sprawie i prowadzą do prawidłowego - zdaniem Sądu Okręgowego wniosku, iż

w przedmiotowej sprawie nie spełnione zostały przesłanki do uznania treści § 3 ust. 2 lit. d i § 4 ust.1 umowy dodatkowej ubezpieczenia na wypadek śmierci za niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385 ze zn.1 k.p.c.

Jeżeli chodzi o zarzut naruszenia powyższego przepisu. na wstępie należy poczynić uwagi o charakterze ogólnym oraz zaakcentować różnicę pomiędzy kontrolą postanowień wzorca umowy dokonywaną indywidualnie (in concreto) w oparciu o przepisy art. 385 i n. k.c. oraz kontrolą abstrakcyjną dokonywaną przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479³⁶ i n. k.p.c. w postępowaniu o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Niewątpliwie zakresy kontroli indywidualnej i abstrakcyjnej postanowień wzorca umowy mogą krzyżować się, choćby w sytuacji, gdy określona klauzula (bądź klauzula tożsama wykorzystana przez innego preferenta) zostanie ujawniona w rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Niemniej jednak rozszerzona prawomocność wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień za niedozwolone nie oznacza, że do zarzutu o niedozwolonej treści postanowienia umowy sąd ma odnosić się zawsze w sposób mechaniczny i opierać kierunek rozstrzygnięcia wyłącznie na tym, czy określoną klauzulę ujawniono w rejestrze. Postępowanie w sprawie abstrakcyjnej kontroli klauzul używanych we wzorcach umownych ma na celu wyeliminowanie pewnych postanowień wzorców, a nie postanowień umów. Nie oznacza zatem, iż stosowanie określonych sformułowań lub unormowań jest wyłączone w ogóle w obrocie cywilnoprawnym. Niedozwolone jest jedynie posługiwanie się nimi we wzorcach umów, zaś legalność ich stosowania w konkretnej umowie może być badana w trybie kontroli incydentalnej, z uwzględnieniem postanowień całej umowy, rozkładu praw i obowiązków stron, ryzyka, jakie ponoszą, itp. (por. uchwała SN z dnia 7 października 2008 r., III CZP 80/08, OSNC 2009/9/118; wyrok SN z dnia 23 października 2013 r., IV CSK 142/13, www.sn.pl; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 grudnia 2010 r., VI ACa 486/10, LEX nr 1130441).

Należy podkreślić, że rejestr postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o których mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. zawiera akty zastosowania prawa materialnego do określonych stanów faktycznych, a nie jest przepisem prawa materialnego (wyrok SN z dnia 13 maja 2010 r., III SK 29/09, LEX nr 694238).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, iż okoliczność zastosowania w umowie zawartej przez strony na podstawie wzorca postanowień, które mogą zostać uznane za niedozwolone, nie

oznacza, że w faktycznie mają one taki charakter. Zgodnie z art. 385² k.c., oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. W ramach kontroli wzorca *in concreto* przepis ten nakazuje uwzględnić wszystkie okoliczności zawarcia umowy. Okoliczność, że określone, tożsame z użytym w umowie postanowienie wzorca zostało ujawnione w rejestrze postanowień wzorca uznanych za niedozwolone jest niewątpliwie bardzo istotna, ale nie rozstrzygająca w procesie o świadczenie. W procesie tym abuzywność klauzuli umownej ustalana jest jedynie przesłankowo.

W niniejszej sprawie postanowienia umowy dodatkowej na wypadek śmierci przewidujące obowiązek powiększenia o 20% wartości jednostek uczestnictwa nie mogą zostać uznane za niedozwolone niezależnie od tego, czy zostało indywidualnie uzgodnione przez strony.

Skarżący pomija bowiem, że postanowienie wzorca umowy figurujące w rejestrze pod numerami (...) i (...) dotyczyły innego stanu faktycznego a mianowicie zasadniczej umowy ubezpieczenia.

W przedmiotowej sprawie natomiast uregulowania, które zdaniem apelującej należy uznać za niedozwolone dotyczyły umowy dodatkowej ubezpieczenia na wypadek śmierci wskutek niebezpiecznego wypadku, która wygasła z chwilą ukończenia przez ubezpieczonego 65 roku życia.

Bezspornym jest natomiast, iż zasadnicza umowa ubezpieczenia z chwilą osiągnięcia powyższego wieku przez ubezpieczonego nie wygasła i korzystał on z ochrony zgodnie z zawartą umową zasadniczą a jedynie wypłata odszkodowania została wypłacona w mniejszej wysokości.

Na abuzywność postanowień umowy dodatkowej nie może mieć ponadto fakt wpłaty składek jednorazowo.

W ocenie Sadu Okręgowego opłacenie jednorazowej składki wobec dobrowolności jej wyboru przez ubezpieczonego nie może mieć wpływu na uznanie, iż postanowienia umowy rozwiązujące jej obowiązywanie po osiągnięciu określonego w zapisach umowy wieku w żaden sposób nie może świadczyć o niedopuszczalności takiego uregulowania.

Nie zasadny jest również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

W myśl art. 233 § 1 k.p.c., Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przy ocenie materiału dowodowego sądowi przysługuje zatem swoboda zastrzeżona treścią powołanego wyżej przepisu. W razie tylko pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego, może mieć miejsce skuteczne kwestionowanie tej swobody oceny dowodów. Tego rodzaju uchybień nie sposób się dopatrzeć w stanowisku Sądu I instancji, zaś skarżąca w żaden sposób nie wykazała, że ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego została dokonana z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c., co nadaje twierdzeniom apelacji polemiczny charakter. Sąd Rejonowy poczynił ustalenia faktyczne na podstawie całokształtu zgromadzonych w toku postępowania dowodów. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom apelującej w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną podstaw zarówno prawnych jak i faktycznych i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. Z art.391 k.p.c.